

Warszawa, dnia 7 października 2014r.

**MINISTERSTWO FINANSÓW
PODSEKRETARZ STANU
SZEFE SŁUŻBY CELNEJ
Jacek Kapica**

Zrzeszenie ZZSC RP

ZZ SNPiA

ZZ Celnicy PL

SK NSZZ „Solidarność”

**Federacja Związków Zawodowych
Służby Celnej**

W nawiązaniu do spotkania, które odbyło się 2 października 2014 r., odnośnie problemu skutków prawnych spowodowanych wnoszeniem przeciwko funkcjonariuszom celnym subsydiarnych aktów oskarżenia wyjaśniam, że obowiązek stosowania w takiej sytuacji zawieszenia funkcjonariuszy w pełnieniu obowiązków zależy od interpretacji zawartego w art. 103 ust.1 pkt 1 ustawy o Służbie Celnej z dnia 27 sierpnia 2009 r.(tekst jednolity z dnia 7 sierpnia 2013 r.(Dz. U z 2013r. poz. 1404) wyrażenia „z oskarżenia publicznego”. W tej kwestii orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie przesądziło, że to prawo karne materialne przesądza o ciężarze gatunkowym popełnionego przestępstwa, a nie sposób wszczęcia procesu karnego w sprawach ściganych z urzędu (p. wyrok WSA w Warszawie z dnia 22.11.2010 r., sygn. akt II SA/Wa 1338/10 oraz wyrok NSA z dnia 20.09.2011r., sygn. akt I OSK 419/11, a także wyrok WSA w Warszawie z 19.09.2013 r. sygn. akt II SA/Wa 754/13). Powyższe oznacza, że fakt, iż postępowanie karne, zapoczątkowane zostało wniesieniem przez poszkodowanego subsydiarnego aktu oskarżenia o popełnienie przestępstwa należącego do kategorii przestępstw umyślnych ściganych z oskarżenia publicznego, nie ma wpływu na zmianę charakteru zarzucanego czynu. Pojęcie „ścigane z oskarżenia publicznego” odnosi się bowiem do kategorii przestępstw, a nie do ustalenia, kto realizuje prawa oskarżyciela publicznego (oskarżyciel publiczny czy prywatny). Uzależnienie ścigania niektórych przestępstw od wniosku pokrzywdzonego nie powoduje, że przestępstwa te tracą charakter przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego i można je traktować jako przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego.

Wniesienie zatem przez pokrzywdzonego subsydiarnego aktu oskarżenia przeciwko funkcjonariuszowi celnemu, przy spełnieniu przesłanek z art. 103 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej, powoduje konieczność obligatoryjnego zawieszenia funkcjonariusza w pełnieniu obowiązków

służbowych. Należy jednak zauważyć, że przepis art. 103 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej określa jedynie maksymalny okres obligatoryjnego zawieszenia, stanowiąc, że czas ten nie może być dłuższy niż 3 miesiące. A zatem w sytuacji złożenia subsydiarnego aktu, kiedy to prokurator dwukrotnie odstąpił od ścigania funkcjonariusza z urzędu, kierownik urzędu może zastosować obligatoryjne zawieszenie funkcjonariusza na krótszy okres niż 3 miesiące, a także ewentualnie wziąć pod uwagę opcję zlecenia funkcjonariuszowi wykonywania innych obowiązków służbowych w okresie zawieszenia, a wówczas zgodnie z art. 161 ust.3 ustawy o Służbie Celnej funkcjonariuszowi przysługiwałoby uposażenie nie niższe od dotychczas otrzymywanego.

Biorąc pod uwagę akcje podmiotów organizujących nielegalne gry hazardowe mające na celu zastraszenie funkcjonariuszy Służby Celnej przez wnoszenie subsydiarnych aktów oskarżenia zasadne jest zawieszanie funkcjonariuszy dla spełnienia wymogów prawa na jak najkrótszy czas.

Dodatkowo należy poinformować, że mając na uwadze problem możliwości nadmiernego wykorzystywania przez poszkodowanych instytucji subsydiarnego aktu oskarżenia w toku prac legislacyjnych nad zmianami do ustawy o Służbie Celnej zostanie wniesiona autopoprawka odnośnie art. 103 ust.1 w kierunku wprowadzenia fakultatywnej możliwości zawieszenia funkcjonariusza celnego w pełnieniu obowiązków w przypadku wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia.

Zauważyć należy, że w przypadku zakończenia procesów karnych pozytywnymi dla funkcjonariuszy celnych rozstrzygnięciami mogą oni wówczas rozważyć skorzystanie z uprawnienia określonego w art. 212 § 1 k.k. wnosząc prywatny akt oskarżenia przeciwko podmiotowi, który wniósł przeciwko nim subsydiarny akt oskarżenia. Stawiając zarzut zniesławienia funkcjonariusz celny może także domagać się zasądzenia nawiazki na cel społeczny wskazany przez funkcjonariusza, na przykład na rzecz fundacji wspierającej funkcjonariuszy.

Mając na względzie sytuację funkcjonariuszy celnych, których dotyczy problem związany z wnoszeniem subsydiarnych aktów oskarżenia kwestionujących prawidłowość wykonywania obowiązków służbowych zwrócono uwagę kierownikom urzędów na konieczność udzielenia funkcjonariuszom wsparcia, w tym również merytorycznego,

Do wiadomości:
Dyrektorzy Izb Celnych

z materiały

PODSEKRETAŹ STANU
Szef Służby Celnej
nadinspektor Jacek Kapłca